

Sygn. akt III KRS 7/11

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 czerwca 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Kazimierz Jaśkowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Józef Iwulski

SSN Jerzy Kwaśniewski

Protokolant Halina Kurek
w sprawie z odwołania M. R.

od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 15 grudnia 2010 r.,
sygn. akt Nr .../2010,

w sprawie nieprzedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu sędziego,
po rozpoznaniu na rozprawie w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 8 czerwca 2011 r.

oddala odwołanie.

Uzasadnienie

M. R. wniosła odwołanie od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 15 grudnia 2010 r., nr .../2010 odmawiającej przedstawienia Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej jej kandydatury z wnioskiem o powołanie do pełnienia

urzędu na stanowisku sędziego Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w [...]. Na 6 wolnych stanowisk zgłosiło się 35 kandydatów.

W uzasadnieniu tej uchwały Rada stwierdziła, że M.R. urodziła się [...] 1968 r. W 1995 r. ukończyła wyższe studia prawnicze na Wydziale Prawa Administracji Uniwersytetu [...], uzyskując tytuł magistra prawa z ogólną oceną dobrą. Od 1 listopada 1995 r. podjęła pracę w Głównym Urzędzie Cel, zajmując kolejno stanowiska: referenta w Departamencie [...], radcy, podreferendarza i starszego specjalisty-dyspozytora celnego. Z dniem 1 czerwca 2002 r., w związku z likwidacją Głównego Urzędu Cel, kandydatka stała się pracownikiem Ministerstwa Finansów, zajmując stanowisko starszego specjalisty, a od maja 2006 r. – głównego specjalisty w Departamencie [...], gdzie pracuje do chwili obecnej.

Ocenę kwalifikacji kandydatki na stanowisko sędziego Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego sporządziła sędzia tego Sądu J. K. Wyraziła ona pogląd, że kandydatka dysponuje wysokim poziomem wiedzy w dziedzinie postępowania podatkowego i ustawy o podatku od towarów i usług, a także posiada bardzo dobre rozeznanie o orzecznictwie sądowoadministracyjnym. Sporządzone przez nią pisma świadczą również o posiadaniu umiejętności dokonywania analizy prawa i procedury podatkowej. Kandydatka występuje przed sądami administracyjnymi, przygotowuje odpowiedzi na skargi i na skargi kasacyjne oraz inne pisma procesowe. Powyższe daje podstawę do uznania, że M. R. jest dobrym kandydatem na urząd sędziego Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w [...].

Prezes Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego wystawił kandydatce ocenę dobrą. Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego wystawił jej ocenę dobrą. Na posiedzeniu Kolegium Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w [...] w dniu 21 października 2010 r. kandydatka otrzymała ocenę dobrą, przyznaną jednogłośnie przez członków Kolegium. Na posiedzeniu Zgromadzenia Ogólnego Sędziów Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w [...] w dniu 26 października 2010 r. kandydatka otrzymała 4 głosy poparcia na 107 ważnie oddanych głosów.

Krajowa Rada Sądownictwa postanowiła nie przedstawiać powyższej kandydatury Prezydentowi Rzeczypospolitej Polskiej z wnioskiem o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego. Kandydatka pomimo zasadniczo bardzo dobrej opinii kwalifikacyjnej napotkała

znaczną konkurencję ze strony wielu kontrkandydatów o równie dobrej bądź zasadniczo – niektórych przypadkach – znacznie lepszej opinii, o większym przygotowaniu zawodowym, wiedzy i doświadczeniu zawodowym w zakresie prawa administracyjnego oraz dysponujących głębszym doświadczeniem życiowym. Wśród nich najwyższe kwalifikacje i najlepsze przygotowanie merytoryczne prezentują ocenieni najwyżej [...]. Należy dodać, że niezależnie od powyższego uzyskali oni w granicach najwyższych liczb poparcie środowiska sędziowskiego wyrażone na Zgromadzeniu Ogólnym i Kolegium, a także bardzo dobre opinie uzyskane od Prezesa NSA.

Te okoliczności spowodowały, iż w trakcie posiedzenia Krajowej Rady Sądownictwa w dniu 15 grudnia 2010 r. na kandydatkę do pełnienia urzędu sędziego nie oddano głosów „za”, oddano 16 głosów „przeciw” oraz 1 „wstrzymujący się”. Tym samym przedmiotowa kandydatura nie uzyskała wymaganej, bezwzględnej większości głosów.

W odwołaniu tej uchwały uzupełnionym pismem procesowym z 3 czerwca 2011 r., skarżąca wniosła o jej uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia przez Krajową Radę Sądownictwa. Skarżąca zarzuciła naruszenie art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (jednolity tekst: Dz.U. z 2010 r. Nr 11, poz. 67 ze zm.) w związku z art. 6 § 1 pkt 7 ustawy z dnia 25 lipca 2002 r. – Prawo o ustroju sądów administracyjnych (Dz.U. Nr 153, poz. 1269 ze zm.) oraz w związku z art. 7, art. 32 ust. 1 i 2 i art. 60 Konstytucji polegające na:

- niezgodnym z prawem rozpatrzeniu jej kandydatury, dokonany z naruszeniem konstytucyjnej zasady równości podmiotów, poprzez priorytetowe traktowanie kandydatur osób pochodzących ze środowisk sądowego i sędziowskiego, z jednoczesną dyskryminacją osób związanych z administracją publiczną,

- kierowaniu się przy ocenie kandydatów – wbrew wymogom zawartym w art. 6 § 1 pkt 7 Prawa o ustroju sądów administracyjnych – głównie stanowiskiem przedstawionym przez sąd administracyjny (oceną Kolegium WSA i Prezesa NSA, oraz liczbą głosów oddanych przez Zgromadzenie Ogólne Sędziów),

- wprowadzeniem jako istotnego kryterium oceny przydatności, kryterium niejasno określonego doświadczenia życiowego, z jednoczesnym pominięciem określonych prawem jasnych kryteriów ocen, co w efekcie prowadzi do faktycznego ograniczenia skarżącej dostępu do urzędu na stanowisku sędziego WSA w [...].

Zarzucono także naruszenie art. 2 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o KRS w związku z art. 179 Konstytucji z powodu nieprzedstawienia wniosku o powołanie skarżącej do pełnienia urzędu sędziego, pomimo spełnienia przesłanek określonych w art. 6 § 1 pkt 1-7 Prawa o ustroju sądów administracyjnych.

Zarzuty naruszenia prawa procesowego dotyczą:

- § 20 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta RP z dnia 13 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego trybu działania Krajowej Rady Sądownictwa oraz postępowania przed Radą (Dz.U. Nr 219, poz. 1623), z powodu podjęcia uchwały bez dokonania wszechstronnego rozważenia wszystkich okoliczności sprawy, w tym zapewnienia osobistej prezentacji kandydatury i możliwości złożenia wyjaśnień, co mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy,

- art. 13 ust. 1 ustawy o KRS, z powodu sporządzenia uzasadnienia bez uwzględnienia istotnych okoliczności sprawy, pełnego materiału dotyczącego pracy zawodowej i umiejętności skarżącej oraz bez odniesienia się do podstaw prawnych i zasad, którymi kierowano się dokonując rozstrzygnięcia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Odwołanie jest nieuzasadnione.

Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (jednolity tekst: Dz.U. z 2010 r. Nr 11, poz. 67 ze zm.) sędzia albo osoba, której praw lub obowiązków dotyczy uchwała, wydana w indywidualnej sprawie, może odwołać się od takiej uchwały do Sądu Najwyższego, z powodu sprzeczności uchwały z prawem, o ile przepisy odrębne nie stanowią inaczej. Jak wyjaśnił Trybunał Konstytucyjny w pkt 5 uzasadnienia wyroku z dnia 27 maja 2008 r., SK 57/06 (OTK – A 2008 Nr 4, poz. 63) przy ocenie zgodności uchwały Rady z prawem, merytoryczna ingerencja Sądu w rozstrzygnięcie Rady jest

niedopuszczalna; kontrola Sądu ograniczona jest do oceny zgodności z prawem zastosowanej procedury oceny kandydata.

W odwołaniu zarzucono naruszenie art. 2 pkt 2 i 3 ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa. Przepisy te stanowią, że Rada wykonuje zadania określone w ustawach, a w szczególności rozpatruje i ocenia kandydatury do pełnienia urzędu sędziowskiego (pkt 2) oraz przedstawia Prezydentowi RP wnioski o powołaniu sędziów (pkt 3) w szczegółowo wymienionych sądach, w tym w wojewódzkich sądach administracyjnych. Są to przepisy o charakterze kompetencyjnym, zarzut ich naruszenia jest bezzasadny w sposób oczywisty, gdyż skarżąca wniosła o powołanie jej na sędziego w Wojewódzkim Sądzie Administracyjnym w [...] i tego wniosku dotyczy zaskarżona uchwała. Z tych samych przyczyn bezzasadny jest zarzut naruszenia art. 179 Konstytucji.

Skarżąca zarzuciła także naruszenie § 20 rozporządzenia Prezydenta RP z dnia 13 listopada 2007 r. przez brak wszechstronnego rozważenia wszystkich okoliczności sprawy. Odnosząc się do tego zarzutu należy przede wszystkim zauważyć, że przepis ten już nie obowiązywał w dniu podjęcia przez Radę zaskarżonej uchwały (15 grudnia 2010 r.). Rozporządzenie to, w części dotyczącej trybu postępowania, utraciło bowiem moc obowiązującą z dniem 2 grudnia 2010 r. na podstawie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 19 listopada 2009 r. K 62/07 (Dz.U. Nr 202, poz. 1567). Wyrok ten – z odroczeniem o 12 miesięcy – w części pozbawił to rozporządzenie podstawy ustawowej, którą był art. 12 ust. 6 ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa w części uprawniającej Prezydenta RP do określenia, w drodze rozporządzenia, trybu postępowania przed Radą. Zdaniem Trybunału Konstytucyjnego tryb postępowania przed Radą nie mógł być uregulowany w rozporządzeniu, gdyż sprawa ta należy do materii ustawowej. Ustawa nie została jednak uchwalona w okresie 12 miesięcy od ogłoszenia wyroku Trybunału w Dzienniku Ustaw, wskutek czego powstała luka prawna. Brak przepisów regulujących szczegółowo tryb postępowania przed Radą nie zwalniał tego organu z obowiązku wykonywania konstytucyjnych i ustawowych zadań. Rada jest obowiązana do działania na podstawie i w granicach prawa (art. 7 Konstytucji). Zdaniem Sądu Najwyższego, w razie braku przepisów szczegółowych Rada powinna kierować się zasadami ogólnie przyjętymi w działaniu organów państwa w

demokratycznym państwie prawnym (art. 2 Konstytucji). Obligowało ją to do wszechstronnego rozważenia wszystkich okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy.

Wbrew zarzutom odwołania zostało to wykonane w sposób zadowalający. Rada dokonała oceny wniosku skarżącej przy pomocy prawidłowych kryteriów i uznała, że sześcioro innych kandydatów (spośród 35 osób) zasługuje na przedstawienie Prezydentowi RP z wnioskiem o powołanie na stanowiska sędziów. Zastosowane przez Radę kryteria nie naruszają art. 32 i art. 60 Konstytucji. Wszechstronne rozważenie wszystkich okoliczności sprawy przez Radę nie obejmuje motywów zajęcia określonego stanowiska wobec wniosku kandydata przez organy opiniujące. Kryteria oceny przydatności kandydata oraz stosunek między poszczególnymi kryteriami nie są określone ustawowo. Stosuje się do nich konstytucyjne wymogi niedyskryminacji (art. 33) i równego dostępu do służby publicznej (art. 60). Zastosowane przez Radę kryteria oceny kandydatów znajdują uzasadnienie w potrzebie oceny ich przydatności do wykonywania zawodu sędziego. Uzasadnieni zaskarżonej uchwały nie narusza art. 13 ust. 1 ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa. Rada nie była obowiązana do wysłuchania wyjaśnień skarżącej.

Z tych względów orzeczono jak w sentencji.